

PLANTESORTSNEMNDA

Møtebok nr. 128

Møtetid/sted: Møtet ble avholdt på Teams 18.02.2021 kl 8.30 – 9.30

Til stede: Jon Mjærum (leder), Siri K. Steudel, Sidsel Bøckman, Ingvild Evju, Einar Kiserud.

Marianne Johansen, Abdelkarim Abdellaue og Pia Borg (sekretariat).

Ås, 18. februar 2021

Jon Mjærum

Siri K. Steudel

Sidsel Bøckman

Ingvild Evju

Einar Kiserud

MØTEBOK

Sak 01/21

a) Konsekvenser for verdiprøvingen av nedleggelse av drift på NIBIOs feltstasjon på Kvithamar

Det har vært kjent en stund at NIBIO legger ned sine feltstasjoner på Kvithamar og Løken. Men vi i Mattilsynet har hele tiden forstått det slik at verdiprøvingfeltene som allerede er anlagt vil bli fulgt opp.

I desember fikk Mattilsynet beskjed fra NIBIO om at feltene som ble anlagt på Kvithamar i 2018 ikke vil bli fulgt opp i siste engår i 2021. Dette får konsekvenser for verdiprøvingen av en rekke sorter av fôrvekster:

Sted	Felt	Art	Anleggsår	Engår i 2021
Kvithamar	VTI18-217	Timotei	2018	3. engår
Kvithamar	VES18-160	Engsvingel	2018	3. engår
Kvithamar	VFR18-150	Raigras	2018	3. engår
Kvithamar	VBF18-30	Bladfaks	2018	3. engår
Kvithamar	VRK18-144	Rødkløver og lusern	2018	3. engår
Kvithamar	VKK18-77	Kvitkløver og tiriltunge	2018	3. engår

Driften på Løken vil bli videreført av NLR, så der vil verdiprøvingfeltene bli fulgt opp.

Men for Kvithamar har direktør i NIBIO oppfattet LMD slik at det er uaktuelt med videre drift. Mattilsynet drøftet saken med NIBIO i kontaktmøte den 29. januar og følger opp videre. En viktig del av den videre oppfølging fra vår side er at vi ønsker Plantesortsnemndas vurdering av virkningen på verdiprøvingen.

Nemndas vurdering og anbefaling

Plantesortsnemnda vil understreke viktigheten av at de anlagte verdiprøvingfeltene på Kvithamar fullføres slik at vi får resultater fra tredje og siste engår. Prosessen med å foredle frem nye plantesorter og deretter teste dem i verdiprøving er en langvarig prosess som til sammen tar mer enn 20 år. Foredlingen skjer i mange små steg og verdiprøvingen med testing over flere lokaliteter og år er helt nødvendig for å vurdere sortenes egnethet for dyrking i ulike deler av landet. For engvekster trengs det data fra alle engår for å få sikre nok resultater til å skille mellom sortene med rimelig sikkerhet. Det ville derfor være svært synd om det langsiktige arbeidet med de anlagte verdiprøvingfeltene ikke kan fullføres.

Data fra tredje engår er dessuten særlig viktige for vurdering av varighet og de vil ha stor verdi for nemndas vurdering av om sortene bør godkjennes for oppføring på norsk offisiell sortliste.

Nemnda forventer at Mattilsynet fortsetter dialogen med NIBIO med mål om å finne en praktisk løsning for å fullføre verdiprøvingfeltene på Kvithamar.

b) Målesorter timotei perioden 2021-26

NIBIO anlegger nye felt av timotei i verdiprøvingen i år og vi gjør en ny vurdering av hvilke målesorter som bør være med. Forslaget og begrunnelsen fra NIBIO er:

Noreng, Liljeros, Grindstad og Lidar. Vi mener det ikke er nødvendig å ha med Switch som målesort lenger fordi den i liten grad er en markedssort. Noreng er hovedsorten i Nord-Norge. Til tross for at Engmo skal tas i bruk igjen i nord, mener vi Noreng er dekkende nok. Lidar er en mer hardfør sort enn Grindstad og Liljeros, og klarer seg noe bedre i fjellbygdene. Grindstad og Liljeros er to nok så like sorter, men begge er viktige markedssorter i Sør- og Midt-Norge.

Mattilsynet vil også høre Plantesortsnemndas vurdering av hvilke sorter som bør være målesorter i perioden 2021-26.

Nemndas vurdering og anbefaling

Nemnda gir sin tilslutning til forslaget om målestokker i timotei.